

A Pécsi Ítéltábla a dr. Kelemen Tamás ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Kolonics Bálint ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Zalaegerszegi Törvényszéken indított perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása végett a dr. Cseresnyés Zsolt ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt alperesi beavatkozó (alperesi beavatkozó címe) beavatkozott - a 2013. január 21. napján kelt 6.P.20.442/2011/54. számú ítélet ellen az alperes részéről 55. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 27.000 (huszonhétezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperest 2009. január 28. napján hüvelyi méhelőesés és a hüvelyfal süllyedése miatt vették fel az alperesi intézetbe, és a következő napon hüvelyi méheltávolítást, továbbá mellső- és hátsófalit plasztikát végeztek. A műtétet megelőzően a felperes - egyéb okiratok mellett - aláírt egy műtėti beleegyezés megnevezésű nyomtatványt, amely szerint beleegyezését adja ahhoz, hogy az alperes szüléset-nőgyógyászati osztályának orvosai rajta a műtėti beavatkozást elvégezzék, a műtét és a betegség lényegéről, a választott módszerekről, azoknak a szövődményeiről felvilágosították, és azt megértette. Eseménytelen posztoperatív szak után a felperest 2009. február 3. napján otthonába bocsátották. 2009. március 17. napján jelent meg kontrollvizsgálaton, amikor az észlelt sárgás hüvelyi folyás miatt Klion hüvelykúp alkalmazását írták elő. 2009. június 30. napján a fonyódi nőgyógyászati szakrendelést kereste fel panaszaival, ahol a hüvelyccsonk zárási vonalából öt darab selyemöltést távolítottak el, majd lápiszos ecsetelést végeztek. A felperes esetében

további nyolc alkalommal történt még fonal és sarjszövet eltávolítás, valamint lápiszos kezelés.

A felperes módosított keresetében az egészséghez és a testi épséghez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítását, és az alperesnek 5.046.368 forint kártérítés megfizetésére kötelezését kérte. Állította, hogy a műtéti beavatkozást megelőzően a műtéti szövődményekről, kockázatokról és a szükséges kezelési módokról megfelelő tájékoztatást nem kapott. A műtétet végző orvos a műtéti seb varrására nem a megfelelő varróanyagot használta, elmulasztotta a függelékek műtéti eltávolítását, amely a jelenleginél tartósabb fixálást biztosított volna, továbbá a posztoperatív szakban, a varrateltávolítás során nem az elvárható gondossággal kezelték.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a műtéthez használt varróanyag a szakmai szabályoknak megfelelő volt, a kilökődő fonalak a felperesnél egészségromlást eredményező panaszt nem okoztak. Az orvosi dokumentáció is igazolja, hogy mind a műtétet megelőzően, mind pedig az ambuláns ellátás során teljes körű tájékoztatása megtörtént. A felperes kezelése során mindenkor az elvárható gondossággal jártak el, ide értve a posztoperatív szakban szükségessé vált ellátásokat is.

Az elsőfokú ítélet szerint az alperes azzal, hogy 2009. január 29. napján a műtétet anélkül végezte el, hogy megelőzőleg a felperest a műtét lehetséges kockázatairól tájékoztatta volna, a felperes egészségét és testi épségét megsértette. Az alperest kötelezte 846.368 forint megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította, és rendelkezett az elsőfokú eljárás költségeinek viseléséről. Az elsőfokú bíróság az igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megállapította, hogy a beavatkozás a szakma szabályai szerint történt, az alkalmazott varróanyag nem kifogásolható, és miután a felperes jelenlegi nőgyógyászati panaszait a meglévő kötőszöveti gyengeségéből adódó, főleg a mellső hüvelyfalat, és ennek kapcsán a hólyagot is érintő süllyedés okozza, nincs jelentősége annak, hogy a függelékek eltávolítása megtörtént-e. Alaptalanul sérelmezte a felperes a posztoperatív szakban történt ellátását is, különös figyelemmel a szakértői véleménynek arra a megállapítására, mely szerint a varróanyag kilökődése akár több hónapon keresztül is elhúzódhat. Megállapította ugyanakkor az elsőfokú bíróság, hogy a műtét után kialakult sarjszövet képződés, fonalkilökődés és gyulladásos folyás a műtéti szövődmények körébe tartozik, amelyről a műtétet megelőzően a felperest nem tájékoztatták. Azon túlmenően, hogy a megfelelő tájékoztatáson alapuló beleegyezés hiányában elvégzett műtéttel az alperes a felperes egészségét és testi épségét megsértette, a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának a felperesre hátrányos következménye is volt. A fellépett szövődmény miatt hosszas utókezelésre szorult, számos alkalommal fájdalmas beavatkozásokra, varrateltávolításra került sor. Figyelemmel azonban arra, hogy a felperes jelenlegi egészségi állapota sem a műtéttel, sem annak szövődményeivel, sem pedig az azóta szükségessé vált utókezelésekkel nem hozható összefüggésbe, az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét a keresetben igényeltnél lényegesen alacsonyabb összegben, 800.000

forintban állapította meg, továbbá kötelezte az alperest 46.368 forint útiköltség megtérítésére.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a kereset teljes elutasítása érdekében az alperes fellebbezett. Álláspontja szerint a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció és a perben kihallgatott tanúk vallomása alapján a felperes tagadásával szemben egyértelműen megállapítható, hogy a várható beavatkozásról és annak lehetséges következményeiről a műtétet megelőzően több alkalommal is teljes körű tájékoztatást kapott a műtétet végző dr. T. É.-től, valamint dr. Sz. Sz. osztályvezető főorvostól. Az elsőfokú bíróság egyébként is olyan tájékoztatási kötelezettséget írt elő határozatában, amely nem teljesíthető. A beteg felvilágosítását végző orvos ugyanis nem ismeri pontosan, hogy a műtőben milyen típusú varróanyagok állnak rendelkezésre, és így azok esetleges szövődményeire a bíróság által elvárt tartalmú tájékoztatást nyilvánvalóan nem adhat. A tájékoztatást pedig önmagában az nem indokolja, hogy a varróanyagból adódó kilökődéses reakció szövődményként intézményükben már előfordult. Tévesnek találta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, hogy a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt a felperest kárt érte. A sarjszövet képződés és a kialakult gyulladásos folyamat nem a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásának a hátrányos következménye, hanem a felperes alapbetegsége miatt elvégzett műtét szövődményeként jelentkezett. Az alperesnek felrótt tájékoztatási kötelezettség hiánya és a felperes kára között okozati összefüggés tehát nem áll fenn, így a kereset ez okból is alaptalan.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtésekkel és érdemi döntésével is egyetértett a másodfokú bíróság.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 135.§-ának (1) bekezdése szerint a kezelőorvos a beteg tájékoztatását körültekintően, szükség szerint fokozatosan, a beteg állapotára és körülményeire tekintettel végzi. A (2) bekezdés értelmében a beteg tájékoztatása során kiemelt figyelmet kell fordítani a kezelés általánosan ismert jelentős mellékhatásaira, az esetleges szövődményekre és a beavatkozások lehetséges következményeire, azok előfordulási gyakoriságára.

A teljes körű, részletes és egyéniesített tájékoztatás megtörténtét a perben az alperesnek kell bizonyítania, amely történhet akár az írásbeli dokumentációval, akár az eljárásjog által biztosított más módon (pl. tanúvallomások). A beteg önrendelkezési jogának sérelme akkor állapítható meg, ha a szükséges tájékoztatás hiányában nem dönthette el, hogy a ténylegesen elvégzett műtéti beavatkozást vállalja-e.

A perben beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint a felperesnél a műtéti beavatkozás szövődményének minősülő gyulladásos folyamat alakult ki. Gyulladásos reakciókat rögzített a műtétet végző, és a felperes posztoperatív ellátásában is részt vállaló dr. T. É., valamint dr. V. Gy. is. A gyulladás kiváltó oka

mind a szakvélemény, mind pedig a tanúvallomások szerint a műtét során alkalmazott varróanyag volt, amelynek hatására sarjszövet képződés és idegentest kilökődés is megindult. A szakvélemény kiemelte, hogy ilyen jellegű szövődmény bármilyen idegen test hatására, tehát akár felszívódó, akár nem felszívódó varróanyag alkalmazása során kialakulhat. Az alperesi állásponttal ellentétben ezért nincsen jelentősége annak, hogy a tájékoztatást nyújtó orvos tisztában volt-e az adott beavatkozás során felhasználásra kerülő orvosi anyagokkal. A szakvélemény abban a kérdésben is teljesen egyértelmű, hogy az ilyen szöveti reakció, és az ennek folytán kialakuló gyulladásos folyamat a beavatkozás gyakran előforduló, nemkívánatos szövődménye. Ugyanezt az álláspontot foglalta el a felperesnél 2009. novemberében elvégzett újabb műtéti beavatkozás operátőre, dr. Zs. Zs. is. Tanúvallomása szerint a felperes esetében az újabb beavatkozásokat indokoltá tevő probléma hétköznapi, gyakran előfordulónak tekinthető. Mindezek alapján a másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes tájékoztatási kötelezettsége legalábbis a gyulladásos folyamatok és a hüvelyi folyás tekintetében fennállt, azzal, hogy a szövődmény kiváltó okának részletezése (a perbeli esetben az alkalmazott varróanyaggal szembeni egyéni túlérzékenység) nyilvánvalóan szükségtelen.

Az alperes a perben reá háruló bizonyítási kötelezettség ellenére az e szövődményekről történt tájékoztatás megtörténtét nem bizonyította. Nem vitás, hogy a perben rendelkezésre álló műtéti beleegyező nyilatkozat szerint a felperes a műtéti beavatkozás szövődményeiről a szükséges felvilágosítást és tájékoztatást megkapta. Az orvosi dokumentum azonban egyetlen olyan szövődményt sem nevesít, amelyről a felperes tájékoztatása megtörtént. A műtétet végző dr. T. É. úgy nyilatkozott, hogy a felperest a nőgyógyászati szakrendelésen a szóba jöhető műtéti megoldásról és a szövődmények lehetőségéről tájékoztatta, azonban konkrét szövődményekre tanúvallomásában nem tért ki. A felperes kórházi felvételekor jelen volt dr. B. A. tanúvallomása szerint a műtéttel kapcsolatos részletes tájékoztatás az operátőr feladata, így a perbeli esetben őt csupán az egyéb kiegészítő vizsgálatokkal kapcsolatos tájékoztatás kötelezettsége terhelte. Dr. T. É. azonban - általa sem vitatottan - a kórházi felvétel napján a felperessel nem találkozott, így a nyilatkozat aláírásakor (amely a kórházi felvételkor történt) a felperest nyilvánvalóan nem tájékoztathatta. Miután pedig a felperes teljes körű kivizsgálás után érkezett a kórházba, kiegészítő vizsgálatokra szükség nem volt, tájékoztatást dr. B. A.-tól sem kapott. A kihallgatott tanúk általánosságban előadták azt is, hogy az osztályvezető főorvos tájékoztatást szokott adni a betegnek. Arról azonban nem tudtak számot adni, hogy ez a felperes esetében ténylegesen hogyan és milyen tartalommal történt meg. Helyes tehát az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az alperes a 2009. január 29. napján elvégzett beavatkozást megelőzően a felperes szükséges és indokolt tájékoztatását elmulasztotta.

Tévesen hivatkozott az alperes fellebbezésében az okozati összefüggés hiányára is. A felperesnek az alperes beavatkozását követően kialakult egészségkárosodása a műtétet végző orvos magatartására azért vezethető vissza, mert a műtétet megelőzően nem kapott tájékoztatást a lehetséges szövődményekről. Ezek

ismeretében nem járult volna hozzá a perbeli módon végzett műtéti beavatkozáshoz, és így egészségkárosodása sem következett volna be.

A felperes elhúzódó gyógykezelését, és a dr. B. J. tanúvallomása szerint jelentős fájdalommal járó újabb beavatkozásokat is értékelve az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a nem vagyoni kártérítés összegét, és helyes indokkal marasztalta az alperest a felperes által igényelt vagyoni kártérítésben is, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján köteles a felperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A.§-ának (1) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 4.§-ának (1) bekezdése, valamint a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2013. november 7.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró